

UDC 336

DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2022-2-4>**Trokhymets Olena***Doctor of Economics, Professor,
Professor of the Department of National Economy,
Marketing and International Economic Relations
Classic Private University***Galtsova Olga***Doctor of Economics, Professor,
Head of the Department of National Economy,
Marketing and International Economic Relations
Classic Private University***Трохимець О.І.***доктор економічних наук, професор,
професор кафедри національної економіки,
маркетингу та міжнародних економічних відносин
Класичного приватного університету***Гальцова О.Л.***доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри національної економіки,
маркетингу та міжнародних економічних відносин
Класичного приватного університету*

THEORETICAL BASIS OF THE DEVELOPMENT OF SMALL AND MEDIUM-SIZED BUSINESSES IN UKRAINE IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION CHALLENGES

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ

ANNOTATION

The influence of globalization challenges on the development of entrepreneurship is revealed: positive and negative consequences, as well as factors of such influence are identified and ways of prevention, elimination or mitigation of negative consequences are proposed. The development of small and medium-sized businesses in the system of global entrepreneurship is studied. It has been established that in conditions of intensive development of scientific and technical progress, industrial relations, differentiation of economic advantages of countries and their integration into the world economic community, the problem of globalization has acquired a global character. It is emphasized that entrepreneurship will increasingly acquire national and multinational status; increasing the impact of new information and communication technology on cost reduction, which leads to new investments, increased labor productivity and increased welfare of countries; foreign trade promotes the specialization of countries in those activities in which they have comparative advantages, and subjects national producers to healthy competition with foreign companies and others. It is emphasized that the most important factor for the active activity of small and medium-sized businesses is the creation of a stable and predictable environment for investment decisions for both national and foreign investors, giving priority to investments in technological and innovative renewal of enterprises.

Key words: small and medium-sized businesses, transnational companies, globalization challenges, investments, innovation, economic activity.

АНОТАЦІЯ

Розкрито вплив глобалізаційних викликів на розвиток підприємництва: виявлено позитивні та негативні наслідки, а також фактори такого впливу та запропоновано шляхи попередження, усунення чи пом'якшення негативних наслідків.

Досліджено розвиток малого та середнього бізнесу у системі глобального підприємництва. Встановлено, що в умовах інтенсивного розвитку науково-технічного прогресу, виробничих відносин, диференціації економічних переваг країн та їх інтеграції у світове економічне співтовариство, проблема глобалізації набула світового характеру. З одного боку, глобалізація дозволяє найбільш ефективно використовувати та розподіляти сировинні та фінансові ресурси, з іншого боку – збільшується взаємний вплив економічних процесів окремих держав на світову економіку загалом. Виділено позитивні та негативні наслідки процесу глобалізації для малого та середнього бізнесу. Підкреслено, що підприємництво все більше набуватиме статусу загальнонародного та багатонаціонального; посилення впливу нової інформації та технології зв'язку на зменшення витрат, що зумовлює нові інвестиції, підвищення продуктивності праці та зростання добробуту країн; зовнішня торгівля сприяє спеціалізації країн тих видів діяльності, у яких мають порівняльні переваги, і підпорядковує національних виробників здорової конкуренції з іноземними компаніями та інших. Встановлено, що основні протиріччя економічної глобалізації полягають у конфлікті інтересів між національними економіками та глобальною економікою, у схожості тенденцій розвитку в різних країнах, і водночас у нерівномірному поділі переваг глобалізації між розвиненими країнами та такими, що розвиваються. Такі протиріччя можуть вирішуватися компромісно підприємництвом та новоствореними глобальними інституціями управління. Підкреслено, що найважливішим чинником для активної діяльності малого та середнього бізнесу є створення стабільного та передбачуваного середовища для інвестиційних рішень як для національних, так і для іноземних інвесторів, надаючи пріоритет інвестиціям у технологічне та інноваційне оновлення підприємств.

Ключові слова: малий та середній бізнес, транснаціональні компанії, виклики глобалізації, інвестиції, інновації, економічна діяльність.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Дацків Р. Зовнішньоекономічна безпека як передумова успішного розвитку України в умовах глобалізації. *Молода економіка*. 2002. № 1. Інститут реформ.
2. Мірошник Р. О., Прокоп'єва У. О. Розвиток малого і середнього бізнесу в Україні: проблеми і перспективи. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія "Проблеми економіки та управління"*. 2020. Т. 4, № 1. С. 63–71.
3. Підтримати малий бізнес. Як Україна відстала від світу. ЕСПРЕСО. 2017. URL: https://espreso.tv/article/2017/07/11/malyu_seredniy_biznesП.
4. Ремінський М. М., Глущенко Я. І. Тенденції і проблеми розвитку малого та середнього бізнесу в Україні. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2019. № 16. С. 224–233.
5. Сілічева Н. Є. (2015). Малий бізнес в Україні: стан та перспективи розвитку. *Економічні інновації*. 2015. Випуск 59. С. 303–309.
6. Ситник Н. С., Козак С. І. Роль малого та середнього бізнесу на сучасному етапі розвитку економіки України. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Випуск 26–1. С. 83–87.
7. Стеблій Г. Я., Савенко І. Л. Розвиток малого і середнього бізнесу: проблеми і шляхи вирішення / Соціально-економічні дослідження в перехідний період. *Проблеми формування і реалізації політики сприяння розвитку підприємництва в Україні. Збірник наукових праць НАН України, Інститут регіональних досліджень*. Львів. 2002. Випуск 1 (XXXII).
8. Філіпенко А. С., Будкін В. С., Гальчинський А. С. та ін. Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть. Київ : Либідь, 2002.